

# **Van keukentafelgesprek naar een (emissiereductie) plan**

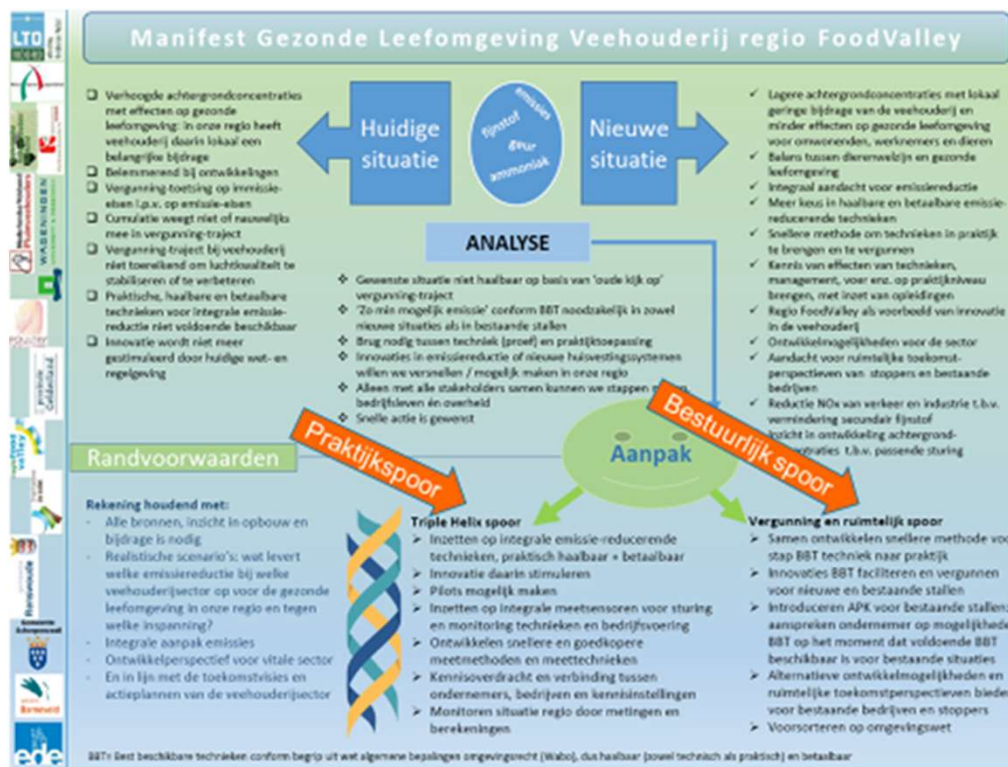
28 februari 2024

Jan Workamp





#81575158



# Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij



- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
-

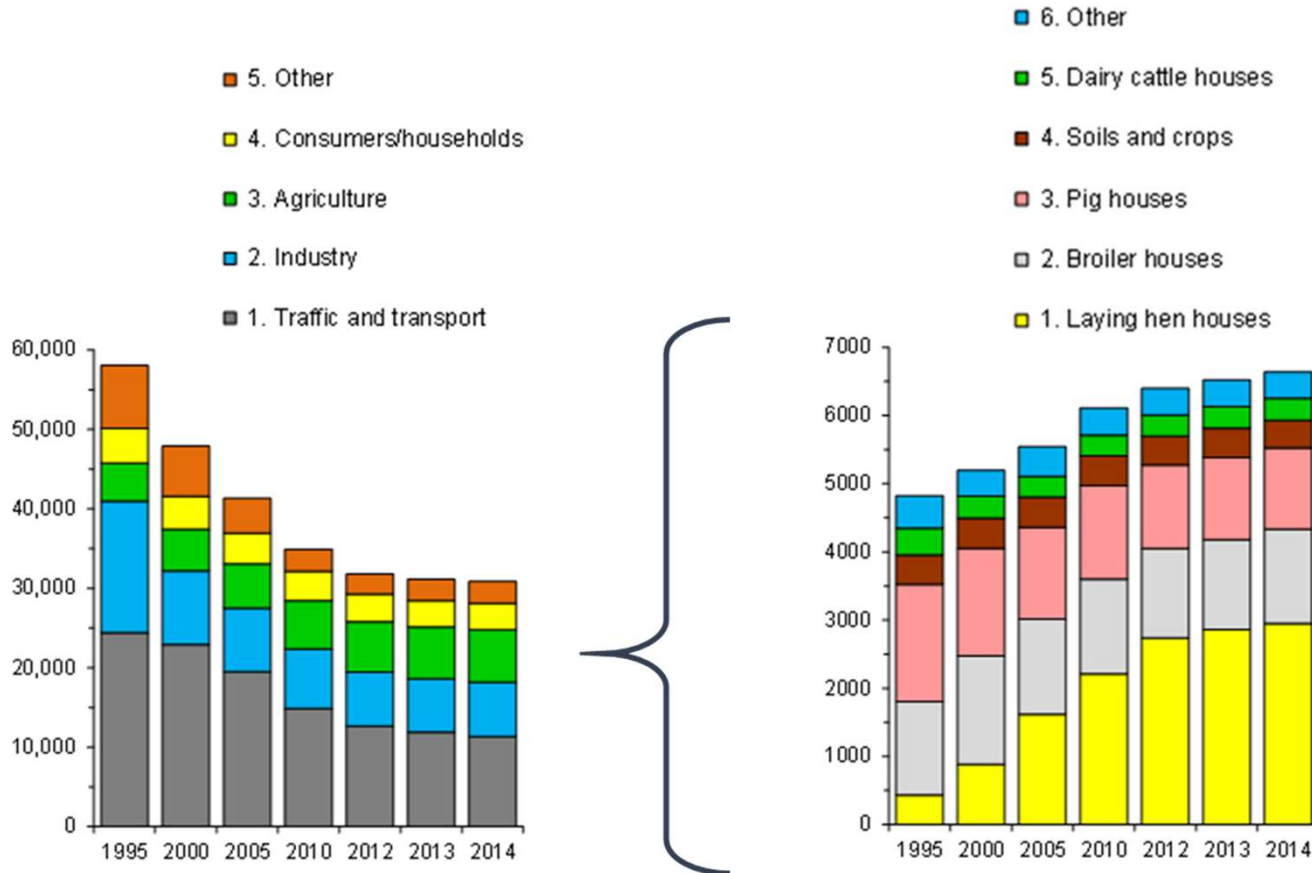
# Belangrijk (2017...)



- Innovaties versnellen
- Haalbaar en betaalbaar (reductie ◀▶ kosten)
- Voor nieuwbouw én bestaande stallen
- Bij voorkeur (ook) verbetering van binnenklimaat
  
- Samenwerking bevorderen tussen bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek
  
- Focus op fijnstof bij pluimvee

# Achtergrond (vanuit pluimvee)

Nationale PM<sub>10</sub> emissie (kTon)



# Ontwikkelingen

- Testen 10 technieken



- Sectorplan Fijnstofreductie Pluimveehouderij (juni 2021)  
(met o.a. beschrijving van FEP: Fijnstof Emissie Plan)
- November 2021: binnen Schone Lucht Akkoord (SLA): pilot FEP
- Vervolg van PEV werkwijze in Regiodeal Foodvalley en innovatie versnellingstraject (zand-) provincies
- Voorjaar 2022: stikstof discussie



Aanpak van de pluimveesector voor reductie van de emissie van fijnstof (PM10)

# Fijnstof Emissie Plan (FEP)

- Doel:
  - ✓ Inzicht in verloop van emissies
  - ✓ Stimulans om na te denken over toekomst en investeringsritme
  - ✓ Adviesfunctie

**FIJNSTOF EMISSIE PLAN VRAGENLIJST**

Deelnemers gesprek:  
Datum: \_\_\_\_\_

**A. ALGEMENE INFO**

**1. Contactgegevens**  
 Naam: \_\_\_\_\_  
 Evt. naam bedrijf: \_\_\_\_\_  
 Adres: \_\_\_\_\_  
 PC = Woonplaats: \_\_\_\_\_  
 Evt. telefoon bedrijf: \_\_\_\_\_  
 Mobiel telefoonnummer: \_\_\_\_\_  
 Email contactpersoon: \_\_\_\_\_

**2. Gezinsituatie**  
 Wat is de gezinsituatie? (hoeveel kinderen, leeftijd, uit- of thuiswonend, studierend, werkend in het bedrijf, interesse in het bedrijf enz.)  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

**3. Werknemers**  
 Wie werken er op het bedrijf en wat is hun leeftijd? (inclusief familieleden)  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_  
 \_\_\_\_\_

Na akkoord door pluimveehouder op dit FEP wordt de gegevens van deze 1<sup>e</sup> pagina vervangen door de volgende tabel:  
 Nummer deelnemer: \_\_\_\_\_  
 Datum 1<sup>e</sup> bezoek: \_\_\_\_\_  
 Datum concept rapport: \_\_\_\_\_  
 Datum verstuurd aan pluimveehouder: \_\_\_\_\_  
 Datum evt. 2<sup>e</sup> bezoek: \_\_\_\_\_  
 Datum evt. 2<sup>e</sup> concept rapport: \_\_\_\_\_  
 Datum evt. 3<sup>e</sup> bezoek: \_\_\_\_\_  
 Datum definitief rapport: \_\_\_\_\_

**B. BEDRIJFSITUATIE**

**4. Wat is de referentie situatie (stalsysteem zonder emissiereducerende maatregelen)?**

Stal	Omvang stal in m <sup>2</sup>	Bouwjaar stal	Aantal dieren	Diersoort (en evt. soort)	Stalsysteem en Rav code	Toelichting

**5. Wat is de vergunde bedrijfsituatie? Vergunning is uitgegeven in**

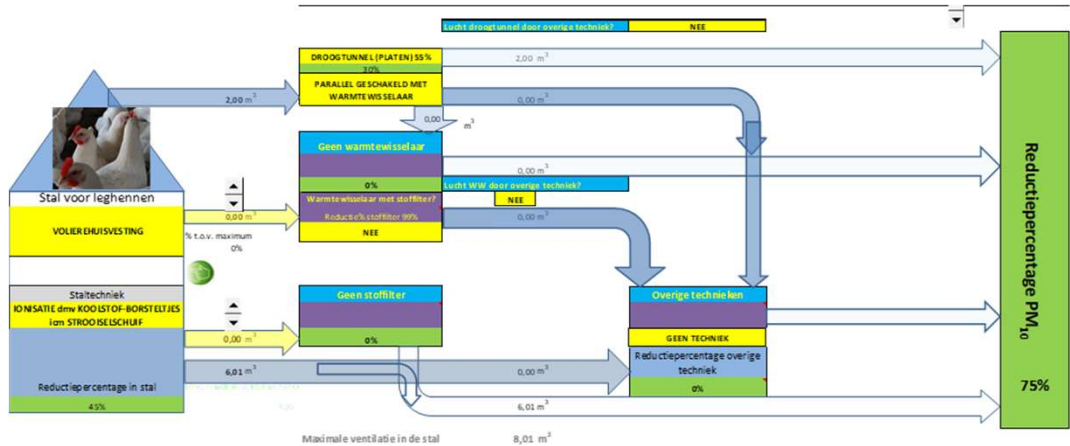
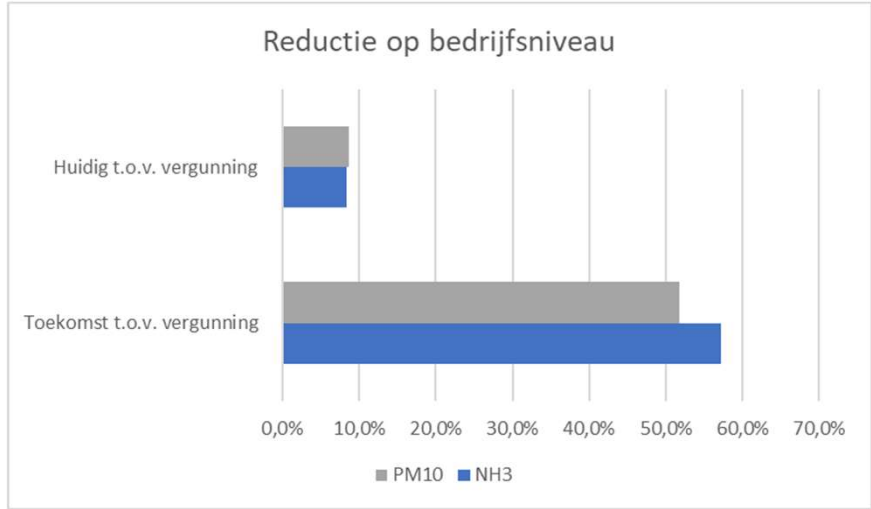
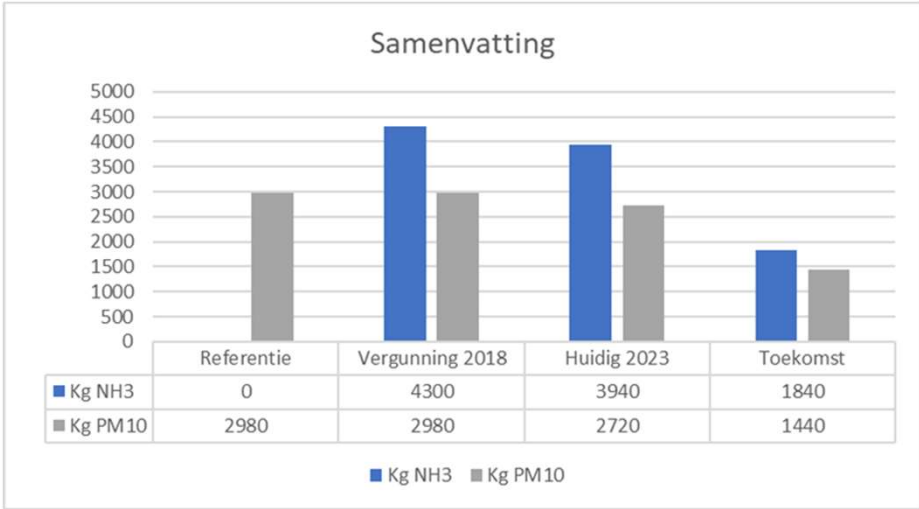
Stal	Omvang stal in m <sup>2</sup>	Bouwjaar stal	Aantal dieren	Diersoort (en evt. soort)	Stalsysteem en Rav code	Emissiereducerend systeem, inclusief evt. dimensionering

**6. Is de huidige bedrijfsituatie volledig gelijk aan de vergunde bedrijfsituatie? Ja / Nee**  
 Graag plattgrond met stalnummers.

- Praktijkspoor:
  - Ontwikkeling format: algemene gegevens; vergunde, huidige en toekomstige situatie
  - Testen op 8 pluimveebedrijven: geanonimiseerd
- Bestuurlijk spoor: juridische borging

Sub-sector	Aantal	Opmerkingen
Moederdieren	1	Traditioneel
Leghennen	3	Volière (bio); combi van scharrel en volière, zonder uitloop; volière, zonder uitloop
Opfok	2	Volière en Nivo Maxx (bio)
Vleeskuikens	2	BLK* en bio
<b>Totaal</b>	<b>8</b>	

# Voorbeeld Emissiereductie Plan



# Conclusies algemeen

- FEP voldoet aan de verwachtingen
- Aanpak FEP leidt tot meer inzicht en bewustwording bij veehouders, ook rondom toekomstplannen
- Veel variatie in rekenprogramma's emissies
- Al veel emissie reducerende maatregelen beschikbaar (behalve opfok en moederdieren)
- De FEP aanpak is breder toepasbaar

## EMISSIE REDUCTIE PLAN (ERP)

The screenshot shows the Kenniscentrum InfoMil website. At the top, there is a navigation bar with 'Home', 'Actueel', and 'Rijkswaterstaat'. Below this, a breadcrumb trail reads 'Home > Onderwerpen > Landbouw > Emis'. A list of links is provided, including 'Landbouw', 'Wet- en regelgeving landbouw', 'Systematiek milieuregels agrarische bedrijven', 'Activiteitenbesluit', 'Ammoniak', and 'Emissiearme stalsystemen'. The latter has sub-links for 'Emissiefactoren per diercategorie' and 'Stalbeschrijvingen'. A search bar is visible with the text 'Zoeken' and a 'zoek' button. The main content area is titled 'Stalsystemen en aanvullende technieken' and includes a sub-header 'Stalsystemen en aanvullende technieken' and a paragraph: 'Informatie over verschillende soorten huisvestingsystemen voor de veehouderij en aanvullende technieken om emissies te reduceren.' Below this, four columns of information are presented: 'Huisvestingsystemen' (describing a stable system), 'Luchtwassers' (describing air washers), 'Technieken fijnstof' (describing dust reduction techniques), and 'Emissiearme vloeren' (describing low-emission floors).



# Conclusies op bedrijfsniveau

- Al veel technische aanpassingen, zonder actualisatie vergunningen
- Veel kennis bij pluimveehouders / openheid
- Herkenning van positief effect goed binnenklimaat
- Innovatie- en ondernemingskracht is niet het probleem, wel:
  - duidelijkheid / perspectief, verdienmodel / financiering
  - vergunningverlening !

Onduidelijkheid leidt tot uitstel van ..... emissiereductie!



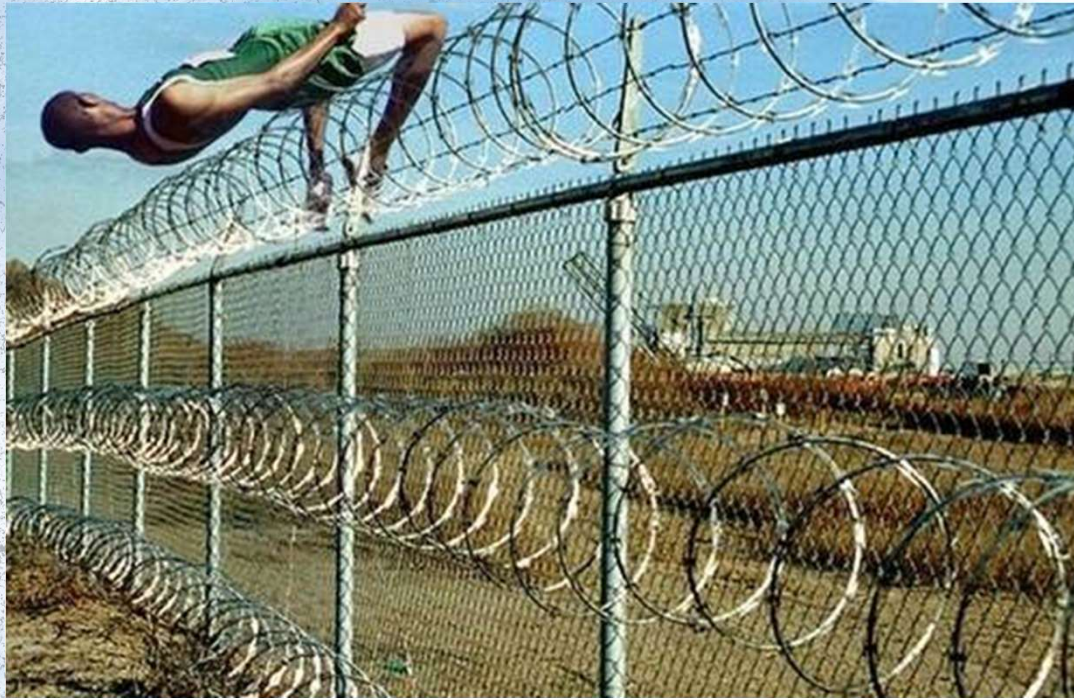
# Belangrijkste aanbevelingen

- Benut het ERP op bedrijfsniveau én regionaal en landelijke niveau (inzicht → beleid): als onderdeel van een “ondernemersplan”
- Geef als landelijke overheid duidelijkheid over “latente ruimte”
- Open als (landelijke) overheid een brede investeringsregeling (incl. klimaatbeheersingssystemen), en regeling voor energiekosten
- Zorg voor een landelijk, uniform format van ERP; met een uniform rekenprogramma voor de emissies



[www.praktijkcentrumemissiereductie.nl](http://www.praktijkcentrumemissiereductie.nl)





**Ja, het kan!**

**Dank voor uw aandacht!**